

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/38/2015
Identifikačné číslo spisu:	8210200273
Dátum vydania rozhodnutia:	09.02.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8210200273.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej, členiek senátu JUDr. Anny Markovej a JUDr. Dariny Ličkovéj, v právnej veci žalobcu: DOLPHINS CORPORATION LTD., so sídlom Suite 13, Oliaji Trade Centre, Francis Rachel Street, Victoria, Mahé, Seychelská republika, zastúpeného advokátskou kanceláriou VRBA & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Sliezska 9, Bratislava, IČO: 35 918 225, proti žalovaným: 1/ X. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., zastúpený JUDr. Vierou Komanovou, advokátkou, so sídlom Ul. 17. novembra č. 31, Stará Ľubovňa, 2/ S. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., o zaplatenie 5 906,13 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1Cb/19/2010, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. marca 2015, č. k. 7Cob/44/2013-388, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove z 22. júna 2015, č. k. 7Cob/44/2013-423, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného 1/ proti napadnutej časti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. marca 2015, č. k. 7Cob/44/2013-388, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove z 22. júna 2015, č. k. 7Cob/44/2013-423, z a m i e t a .

Žalobca má voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 11. februára 2013, č. k. 1Cb/19/2010-302, žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 2.467,71 eura k rukám jeho právnej zástupkyne do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že rozsudkom z 29. septembra 2009, č. k. 1Cb/8/2000-306 zamietol žalobu proti žalovanej 2/. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu (Všeobecná úverová banka, a. s., Bratislava, pobočka Bardejov) poskytol žalovanému 1/ peňažné prostriedky vo výške 336 900,-- Kčs za účelom zaplatenia vydraženej

prevádzkovej jednotky Slovenská kniha Bardejovské Kúpele pri úrokovej sadzbe 17% ročne, ktoré mali byť splatené do 30. septembra 1991 (správne do 30. septembra 1995). Návratnosť pôžičky bola zabezpečená záložným právom v prospech právneho predchodcu žalobcu podľa záložnej zmluvy č. 116. Keď žalovaný 1/ splnil svoj záväzok zo zmluvy o pôžičke č. 137, tak zanikol záväzok zabezpečený záložným právom. Tým aj zanikla viazanosť žalovanej 2/ zo záväzku žalovaného 1/ proti právnomu predchodcovi žalobcu. Ak žalovaná 2/ stratila svoju pasívnu legitimitu k pohľadávke žalobcu zo zmluvy č. 137 a žalobca nepreukázal, že má proti nej pohľadávku z iného právneho titulu, súd žalobu proti žalovanej 2/ zamietol. Zvyšok nároku žalobcu proti žalovanému 1/ potom vylúčil na samostatné konanie, s tým, že o trovách celého konania bude rozhodnuté vo vylúčenej veci. V konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod spisovou značkou Cb/21/1997 sa pôvodný žalobca (Všeobecná úverová banka, a. s.) domáhal zaplattenia istiny 245 308,-- Sk, sumy 89 398,17,-- Sk titulom úrokov a poplatkov, bežného úroku vo výške 16% ročne z nezaplatenej istiny 245 308,-- Sk od 31. decembra 1995 do zaplattenia a zvýšených úrokov vo výške 14% ročne zo sumy 80 960,-- Sk od 1. decembra 1994 do zaplattenia. Návrh odôvodnil tým, že žalobca uzavrel zmluvu o pôžičke č. 137 dňa 7. novembra 1991 a poskytol žalovanému 1/ pôžičku 336 900,-- Kčs na zaplattenie vydraženej prevádzkovej jednotky Slovenskej knihy s dohodnutou úrokovou sadzbou 14,5% ročne. Ďalšou zmluvou o pôžičke č. 150 zo 4. decembra 1991 poskytol pôvodný žalobca pôžičku vo výške 363 718,-- Kčs na zaplattenie zásob sprivatizovanej prevádzkovej jednotky s dohodnutou úrokovou sadzbou 14,5% ročne. K 30. septembru 1995 žalovaný 1/ dlhoval na pôžičke č. 137 sumu 67 380,-- Sk a na pôžičke č. 150 sumu 130 928,-- Sk, pričom k 30. decembru 1995 žalovaný 1/ dlhoval ďalších 89 398,17 Sk na bežných úrokoch a poplatkoch. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, proti ktorému podal odpor žalovaný 1/ s tým, že súhlasí s dlžnou sumou 67 380,-- Sk ako zostatok splatnej pôžičky č. 137, ako aj s výškou úrokov približne vo výške 24 495,-- Sk prislúchajúcich k tejto pôžičke. Súhlasil aj so zostatkom dlžnej istiny pri pôžičke č. 150 vo výške 147 928,-- Sk, ale nesúhlasil s výškou úrokov 64 903,-- Sk.

3. Súd prvej inštancie ako predbežnú otázku riešil otázku platnosti Zmluvy o pôžičke č. 150, uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným 1/. V zmluve č. 150 ako poskytovateľ pôžičky je uvedená Všeobecná úverová banka, pobočka v Bardejove, zastúpená riaditeľom Ing. Andrejom Kruškom. Ako vyplýva z výpisu obchodného registra (podnikového registra), do 31. marca 1992 Všeobecná úverová banka, štátny peňažný ústav, mala zapísaný v registri odštepny závod pod názvom: Všeobecná úverová banka, pobočka Bardejov, sídlo Kellorová 1, Bardejov, vedúci: Ing. Andrej Kruško. Súd v tejto veci vychádzal z § 18 Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. účinného v čase podpísania zmluvy o pôžičke č. 150. Súd skonštatoval, že odštepny závod ako organizačná zložka podniku, zapísaná do obchodného registra, nemá právnu subjektivitu, pritom pri prevádzkovaní činnosti v rámci odštepneho závodu musí používať obchodné meno podnikateľa s označením, že ide o odštepny závod. Hospodársky zákonník určuje, že vedúci odštepneho závodu je oprávnený urobiť všetky právne úkony len v mene podniku. V zmluve o pôžičke č. 150, ale ako poskytovateľ pôžičky nie je uvedený podnik Všeobecná úverová banka, štátny peňažný ústav, ale ako poskytovateľ pôžičky je uvedený odštepny závod Všeobecnej úverovej banky, pobočka Bardejov. Zmluvu o úvere uzavrel nespôsobilý právny subjekt, ktorý urobil neplatný právny úkon podľa § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

4. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Prešove rozsudkom z 12. marca 2015, sp. zn. 7Cob/44/2013, zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 5 906,13 eur, úroky z poskytnutého úveru do 31. decembra 2003 vo výške 2 142,50 eur, úroky 16% ročne z istiny 5 906,13 eur od 1. januára 2004 do zaplattenia, a to všetko do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby potvrdil a vo výroku o trovách konania tento rozsudok zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že pri hodnotení spôsobilosti subjektu uzatvárať zmluvný vzťah za banku prostredníctvom pobočky vychádzal z iného právneho posúdenia spôsobilosti na právne úkony. Bol toho názoru, že zmluva o pôžičke č. 150 bola uzavretá Všeobecnou úverovou bankou, štátnym peňažným ústavom v Bratislave, pričom v tejto zmluve sa jedná len o neúplné označenie veriteľa. Nebolo úmyslom pobočky Všeobecnej úverovej banky, Bardejov, uzatvárať

túto zmluvu vo vlastnom mene, nie v mene Všeobecnej úverovej banky, štátneho peňažného ústavu. Neúplné označenie organizácie ešte neznamená neplatný právny úkon, pretože pri výklade právneho úkonu je potrebné vychádzať z § 20 ods. 1 a 2 Hospodárskeho zákonníka, že právnym úkonom je každé konanie alebo iné správanie (opomenutie), z ktorého vyplýva vôľa založiť, zmeniť, zrušiť alebo zachovať práva alebo povinnosti, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Ďalej, s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, uviedol, že nepresné, resp. neúplné označenie účastníka zmluvného vzťahu neznamená absolútnu neplatnosť zmluvy. Z uzavretej zmluvy o pôžičke navyše jednoznačne vyplýva, že túto zmluvu uzatvára Všeobecná úverová banka, zastúpená pobočkou v Bardejove. Chýbajúce označenie právnej formy Všeobecnej úverovej banky ako štátneho peňažného ústavu nemôže robiť zmluvu o pôžičke č. 150 absolútne neplatnou zmluvou pre nespôsobilosť právneho subjektu a že subjektom, ktorý uzatváral zmluvu, je pobočka, bez právnej subjektivity. Zmluvu o pôžičke uzavrela Všeobecná úverová banka ako subjekt práva, pričom bola zastúpená riaditeľom pobočky, ktorý bol oprávnený za túto pobočku uzatvárať zmluvy v mene Všeobecnej úverovej banky, štátneho peňažného ústavu. Preto odvolací súd považoval túto zmluvu za platne uzavretú.

6. Zmluvu o pôžičke č. 150 vyhodnotil odvolací súd ako úverovú zmluvu podľa § 382a Hospodárskeho zákonníka. Uviedol, že v danom prípade Zmluva o pôžičke č. 150 pojednáva o poskytnutí úveru 363 718,-- Kčs s úrokovou sadzbou 17% basic rate s odchýlkou - 2,5%.

V danom prípade je úverový vzťah úročený sadzbou 14,5% ročne. Podľa bodu I. bod 2. podnikateľ sa zaväzuje poskytnutú pôžičku splatiť do 30. septembra 1995 a dodržiavať podmienky dohodnuté s pobočkou. V časti III. bodu 1 sú uvedené splátky s tým, že výška štvrťročnej splátky je 24 250,-- Kčs a výška poslednej splátky je 24 218,-- Kčs ako 15. splátka k 30. septembru 1995. Podľa žalobcu sa žalovaný 1/ dostal do omeškania so splácaním dlhu v poslednom štvrtroku roku 1993, kedy nezaplatil splátku v celej výške, ale len jej časť a neskôr splatné splátky už vôbec nezaplatil. Podľa podania žalobcu zo 16. februára 2011, ôsma splátka splatná 27. decembra 1993 bola 24 500,-- Kčs, pričom bola zaplatená len v rozsahu 16 040,-- Sk a nezaplatených zostalo 8 210,-- Sk. Ďalej nebola zaplatená deväta až štrnásť splátka, t. j. 6 x 24 250,-- Sk a posledná pätnásť splátka splatná 30. septembra 1995 v čiastke 24 218,-- Sk. Podľa žalobcu dlh na istine pri tejto zmluve je 177 928,-- Sk, t. j. 5 906,13 eur. V dobe podania žaloby dňa 29. novembra 1996 právny predchodca žalobcu pri zmluve č. 137 evidoval dlh na istine 37 380,-- Sk a pri zmluve č. 150 bol dlh na istine 177 928,-- Sk. K 30. decembru 1995 z obidvoch týchto pôžičiek - úverov žalobca evidoval úroky a poplatky v rozsahu 89 398,17 Sk. Keď bol vydaný platobný rozkaz, žalovaný podal odpor proti platobnému rozkazu dňa 22. januára 1996, kde uviedol, že súhlasí s dlžnou čiastkou 67 380,-- Sk ako zostatok splatnej pôžičky č. 137, ako aj s výškou úrokov približne vo výške 24 495,-- Sk prislúchajúcich pôžičke č. 137. Ďalej súhlasil s dlžnou čiastkou 177 928,-- Sk ako zostatok splatnej pôžičky č. 150, ale nesúhlasil s výškou prislúchajúcich úrokov približne 64 903,-- Sk. Z hľadiska doby urobenia odporu (22. januára 1996), došlého súdu 23. januára 1997, takýto odpor je potrebné podľa názoru odvolacieho súdu považovať za uznanie záväzku v časti istiny pri pôžičke č. 150 na sumu 177 928,-- Sk. Uznanie je potrebné posudzovať podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka platného v dobe podania odporu. V čase urobenia odporu v roku 1996 už nebol platný Hospodársky zákonník, preto právny úkon bolo potrebné posúdiť podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Na tento platný právny predpis, aj keď sa jedná o uznanie podnikateľa, resp. bývalého podnikateľa, nebolo možné použiť všeobecné ustanovenie Obchodného zákonníka, pretože zmluvný vzťah nevznikol za účinnosti Obchodného zákonníka, ktorý nadobudol platnosť a účinnosť 1. januára 1992, t. j. po podpise zmluvy o pôžičke č. 50 zo dňa 4. decembra 1991. Odvolací súd poukázal na obsah zápisnice z pojednávania dňa 7. mája 2003 (vedenej pod sp. zn. 10Cb/8/2002), kde žalovaný 1/ na pojednávaní do zápisnice uviedol, že robí prejav uznania (č. l. 21 spisu). Na pojednávaní 7. mája 2003 zástupkyňa žalobcu JUDr. Lenka Molčanová predniesla návrh, tak je nesporné, že žalobca žiadal zaplatiť zostatok dlhu 177 928,-- Sk, vrátane úrokov 62 518,23 Sk za obdobie do 31. decembra 1995, ako aj úroky vo výške 16% ročne z nezaplatenej istiny od 1. januára 1996 do zaplatenia a zvýšené úroky vo výške 14% ročne zo sumy 105 210,-- Sk z nezaplatených splátok pôžičky č. 150 od 1. januára 1995 do zaplatenia. Žalovanému 1/ bolo prednesom žaloby zadefinované, čo je predmetom nároku žalobcu, žalovaný do zápisnice uznal tento záväzok a na č. l. 22 spisu je podpis uznávacieho prejavu. Odvolací súd bol toho názoru, že bola splnená podmienka § 558 Občianskeho zákonníka na uznanie dlhu. Preto je možné vychádzať z toho, že ako v odpore, tak na pojednávaní 7. mája 2003 žalovaný 1/ uznal nárok

žalobcu, čo sa týka istiny, tak aj úroku a poplatku za obdobie do 31. decembra 1995, t. j. sumu 177 928,-- Sk istiny a úrokov a poplatkov 62 518,23 Sk.

7. Čo sa týka platenia úroku 16% ročne, poukázal na bod I. bod 1 Zmluvy o pôžičke č. 150, že predmetom zmluvy je poskytnutie pôžičky 363 718,-- Kčs pri úrokovej sadbe basic rate zvýšenej o odchýlku - 2,5 %. Basic rate ku dňu podpisu zmluvy bol 17%. V danom prípade, v čase uzavretia zmluvy úročná sadzba bola 14,5% (odpočítaných 2,5% od basic rate 17%), ale podľa bodu VIII. bodu 2, zmluvu možno meniť len písomnými dodatkami podpísanými podnikateľom. Pri zmene basic rate vyhlásenej VÚB v priebehu trvania záväzku môže pobočka zmeniť úrokovú sadzbu aj bez dodatku k tejto zmluve. Týmto článkom VIII. sa dáva právo veriteľovi meniť základnú úročnú sadzbu aj bez dodatku zmluvy, teda dohodnuté úročenie závisí od zmeny sadzby basic rate. V danom prípade od 1. januára 2004 je to 16% ročne.

8. Vo vzťahu k uplatneným úrokom z omeškania odvolací súd uviedol, že nakoľko hospodárska zmluva o poskytnutí úveru vyžadovala dohodu o celom jej obsahu (§ 382a ods. 4 Hospodárskeho zákonníka) a platenie úrokov z omeškania nebolo dohodnuté, potom nie je možné hovoriť o tom, aby došlo k dohode o povinnosti platiť úroky z omeškania. Hospodársky zákonník nedefinuje úroky z omeškania ako príslušenstvo pohľadávky pri úverových zmluvách, resp. podľa § 378a Hospodárskeho zákonníka, ak je organizácia v omeškaní s platením peňažného záväzku, môže oprávnená organizácia v prípadoch, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia § 378 ods. 1 a 2 požadovať zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5% ročne. To sa vzťahuje ale na prípady tzv. bezzmluvných plnení. Úrok z omeškania nemá pôvod majetkovej sankcie podľa § 141 Hospodárskeho zákonníka (t. j. myslené penále, poplatky z omeškania, pokuty, zádržné a podobne), a keďže platenie úrokov z omeškania si účastníci nedohodli pri tomto hospodárskom záväzku, potom u žalobcu nevzniká právo na zaplatenie úrokov z omeškania podľa Hospodárskeho zákonníka. Ak žalobca požadoval zvýšenie platenia úrokov z omeškania vo výške 14% ročne zo sumy 5 906,13 eur, tak žalobca vychádzal zo zmluvy o pôžičke č. 137, ktorá v Dodatku č. 3 zo 4. marca 1994 menila časť III. bod 2ba zmluvy, kde ak podnikateľ neuhradil splátku v plánovom alebo prolongovanom termíne, banka z nezaplatenej splátky zvýši úrokovú sadzbu na 30%, a to za obdobie od plánovaného (prolongovaného) do skutočného termínu vykonávania splátky. Keďže Dodatok č. 3 sa týka výlučne zmluvy o pôžičke č. 137, a netýka sa Zmluvy č. 150, potom neprichádza v úvahu navyšovanie úrokovej sadzby podľa Dodatku k zmluve č. 137 až na 30%, resp. požadovanie úrokov z omeškania vo výške 14% ročne. Preto odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v časti úrokov z omeškania.

9. K námietke premlčania uviedol, že podľa § 384 Hospodárskeho zákonníka, pri právach banky s poskytovaním úverov a pri právach proti ručiteľovi neplyní premlčacia lehota, pokiaľ na účte, z ktorého sa majú tieto pohľadávky uhradiť, nie je dostatok prostriedkov na ich úhradu, pričom sám žalovaný 1/ nenamietal, že mal dostatok finančných prostriedkov na zaplatenie úveru, teda prezentoval skôr svoju nesolventnosť na zaplatenie úveru. Potom ani premlčacia lehota podľa § 384 Hospodárskeho zákonníka, pri splátkach úveru, neplynula. Navyše žalovaný bol v omeškaní s platením ôsmej až pätnástej splátky úveru, pričom ôsma splátka bola splatná 27. decembra 1993 a ostatné splátky po tomto dátume. Žaloba bola podaná 29. novembra 1993, potom nárok na tieto splátky nebol premlčaný s poukazom na § 131a Hospodárskeho zákonníka, že pokiaľ zákon neustanoví inak, je premlčacia lehota trojročná a plyní odo dňa, keď sa mohlo uplatniť právo po prvý raz.

10. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania zrušil, nakoľko súd prvej inštancie nerozhodol o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanej 2/.

11. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný 1/ dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 238 ods. 1 O. s. p. Navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

12. Poukázal na nesprávne označenie účastníkov na strane žalovaných, keď odvolací súd uviedol ako účastníku aj žalovanú 2/. Konanie bolo voči nej zastavené (správne žaloba bola zamietnutá, pozn.

dovolacieho súdu) rozsudkom súdu prvej inštancie. Pokiaľ mala byť účastníkom aj žalovaná 2/, postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

13. Dovolateľ nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, že v danom prípade sa jedná len o neúplné označenie účastníka zmluvného vzťahu a v tomto smere sa podľa jeho názoru súd priklonil k tvrdeniam žalobcu. Mal za to, že práve neúplným označením zmluvnej strany došlo k porušeniu ustanovení Hospodárskeho zákonníka a predpisov, týkajúcich sa zápisu v obchodnom registri. Organizačný útvar, ktorým nepochybne odštepny závod je, nemôže mať právnu subjektivitu. Pokiaľ odvolací súd vo svojom rozhodnutí tvrdí, že prejav vôle, ktorý obsahuje výraz, ktorý pripúšťa rôzny výklad, treba v pochybnostiach vykladať na ľarchu toho, kto takýto výraz použil, potom je potrebné takto hodnotiť aj prejav pobočky Bardejov, ktorá pochybila pri označení zmluvnej strany. Hoci odvolací súd uvádza, že za organizáciu musí urobiť právny úkon subjekt, ktorý má právnu subjektivitu, čo sa však podľa názoru dovolateľa nestalo, napriek tomu nepovažuje nesprávne a neúplné označenie zmluvnej strany za taký dôvod, ktorý by zakladal neplatnosť právneho úkonu. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. augusta 2010, sp. zn. 4Obo/50/2010, z ktorého vyplýva, že právnická osoba, ktorá má organizačnú zložku zapísanú ako odštepny závod v obchodnom registri, sa i v spore, ktorý sa týka tohto odštepneho závodu, označuje ako účastník konania uvedením obchodného mena. Odštepny závod musí v obchodnom styku používať obchodné meno podnikateľa a dodatok, že sa jedná o odštepny závod, pretože napriek zápisu do registra odštepny závod právnu subjektivitu nezíska. Odvolací súd na uvedené rozhodnutie vôbec neprihliadol.

14. Odvolací súd rozhodol len na základe jednostranných tvrdení žalobcu bez toho, aby vyhodnotil celkovú dôkaznú situáciu. Žalovaný 1/ v rámci konania žiadal žalobcu predložiť podrobnú špecifikáciu dlhu, špecifikáciu úrokov, dôkaz o zmene úrokovej sadzby zo 14,5% na 16% p. a. Žalobca nikdy takýto dôkaz nepredložil a odvolací súd žalovaného 1/ bez akéhokoľvek dôkazu zaviazal na úhradu 16% p. a. od 1. januára 2004 do zaplattenia. Žalovaný 1/ bol síce povinný rešpektovať čl. VIII, bod 2 zmluvy, ale podľa jeho názoru sa musí rešpektovať, kedy došlo k zmene basic rate a musí sa rešpektovať zmluvne dohodnutá odchýlka od tejto sadzby, čo v tomto prípade bolo - 2,5% pod basic rate.

15. Odvolací súd napriek tomu, že nemal ničím preukázané kedy sa žalovaný 1/ dostal do omeškania uzavrel, že sa dostal do omeškania nezaplattením ôsmej splátky, čo však nie je pravda, nakoľko počas konania predložil súdu dôkaz o tom, že sa do omeškania dostal už nezaplattením šiestej splátky. Ako vyplýva z výpisu z účtu, posledné účtovanie bolo dňa 6. mája 1993, kedy po realizácii záložného práva bankou bola účtovaná suma 64 540,-- Sk. Po tomto termíne už neboli realizované žiadne úhrady. Odvolací súd bez overenia uveril žalobcovi, že sa žalovaný 1/ dostal do omeškania až koncom roka 1993, a teda, že neuplynula premlčacia doba, pretože žaloba bola podaná 29. novembra 1996. Dovolateľ zastáva názor, že k premlčaniu došlo už k 1. júlu 1996. Splatnosť šiestej splátky bola k 30. júnu 1993. Teda od 1. júla 1993 začala plynúť trojročná premlčacia lehota a uplynula k 30. júnu 1996. Žaloba bola podaná až 29. novembra 1996. V konaní vôbec nebolo zisťované akým spôsobom sa poskytnutý úver mal splácať. Úver sa splácal vždy tak, že žalovaný vyplnil príkaz na úhradu alebo priamo na úverový účet cez pokladňu. Nie je pravdivé tvrdenie, že neuplynula premlčacia lehota tak, ako to uviedol žalobca, pretože podľa § 384 ods. Hospodárskeho zákonníka neuplynie lehota, ak na účte nie je dostatok finančných prostriedkov.

16. Pokiaľ odvolací súd oprel svoje rozhodnutie o podaný odpor, ktorý bol súdu doručený 23. januára 1997, bol toho názoru, že takéto vyjadrenie nie je možné považovať za uznanie dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka, pretože súhlas s dlžnou sumou podmienil realizáciou záložného práva. Toto vyjadrenie je potrebné posudzovať komplexne so záložným právom, pričom poukázal na to, že uznanie sa týkalo len pôžičky č. 137 a nie pôžičky č. 150, kde žalovaný 1/ žiadal o realizáciu záložného práva. Dovolateľ nemal vedomosť o tom, že časť dlhu môže byť premlčaná.

17. Ďalej uviedol, že vyjadrenie z pojednávania zo 7. mája 2003 nie je možné považovať za platné uznanie dlhu, pretože pochybil súd prvej inštancie, keď umiestnil podpis pod toto vyjadrenie. Vo vyjadrení nie je konkretizovaná výška, dôvod vzniku dlhu a takéto vyjadrenie nie je možné považovať za

platné uznanie dlhu. Žalovaný nikdy jednoznačne neformuloval a nešpecifikoval právnu skutočnosť, ktorá mala byť dôvodom vzniku dlhu. Nikdy neuviedol, voči komu má mať dlh a či ho zaplatí. Bol toho názoru, že ak súd považuje vyjadrenie za kvalifikované uznanie dlhu, potom nebol dôvod, aby vo veci konal ďalších 10 rokov.

18. Odvolací súd pochybil, ak zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a zaviazal žalovaného 1/ aj na úhradu úrokov vo výške 2 142,30 eur bez toho, aby bolo preukázané, kedy došlo k zmene úrokovej sadzby, keďže žalobca namiesto pôvodne dohodnutých úrokov 14,5% p. a. účtuje 16% p. a. V konaní nebolo preukázané, kedy došlo k zmene basic rate a odvolací súd jednoznačne určil, že basic rate je 16% od 1. januára 2004. Ak odvolací súd takto určil basic rate, nerešpektoval dohodnutú odchýlku - 2,5% oproti basic rate. Poznamenal, že k zmene žaloby došlo 13 rokov po podaní žaloby, pričom sa odvolací súd nezaoberal možnosťou premlčania uplatňovaných a kapitalizovaných úrokov.

19. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie ako nedôvodné zamietnuť a žalovaného 1/ zaviazat' k náhrade trov konania. Žalobca mal za to, že označenie žalovanej 2/ v záhlaví napadnutého rozsudku nie je chybou, pretože žalovaná 2/ je účastníčkou konania vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania. K otázke, či je Zmluva o pôžičke č. 150 úverová zmluva alebo zmluva o pôžičke, zaujal jasné stanovisko odvolací súd. Zároveň žalobca poukázal na to, že bez ohľadu na jej povahu, zo zmluvy vyplýva povinnosť pre žalovaného 1/ vrátiť finančné prostriedky, preto je tento argument irelevantný. Zastával názor, že poskytovateľ pôžičky bol v zmluve dostatočne špecifikovaný. Zo skutočnosti, že v zmluve je nepresne označený účastník, nemožno dospieť k záveru, a to aj vzhľadom na následné správanie sa oboch účastníkov zmluvy, že ju uzavrel subjekt, ktorý nemá spôsobilosť na práva a povinnosti. Označenie zmluvnej strany, pokiaľ ide o pobočku banky, a s ňou spojená spornosť platnosti ňou vykonaných právnych úkonov, bola judikovaná veľkým množstvom súdnych rozhodnutí. Neexistuje žiaden dôvod, pre ktorý by mohla byť zmluva vyhlásená za absolútne neplatnú, a preto žalobca považoval názor odvolacieho súdu v tomto smere za správny. K tvrdeniu žalovaného 1/, že sa súd nevysporiadal s otázkou, kedy sa žalovaný 1/ dostal do omeškania uviedol, že zo Záznamu z rokovania s Dušanom Koščom zo 4. októbra 1994, ktorý žalovaný 1/ potvrdil svojím podpisom, do dňa rokovania z pôžičky č. 150 neboli zaplatené 3 štvrtročné splátky v roku 1994 a nedoplatok z roku 1993 predstavuje 8 210,-- Sk. Vychádzajúc zo záznamu, ktorý je doložený v súdnom spise, je zrejmé, že dlžník sa dostal do omeškania až nezaplacením splátky a nie, ako to tvrdí žalovaný 1/, nezaplacením 6. splátky. Nárok žalobcu nie je premlčaný, nakoľko žaloba bola podaná 29. novembra 1996, a teda od začiatku omeškania žalovaného 1/ neuplynula 3-ročná premlčacia lehota. Zároveň poukázal na to, že aj keď by sa dlh žalovaného stal splatným už 30. júna 1993, neobstoí tvrdenie žalovaného 1/, že žalobca svoj nárok uplatnil na súde po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Žalovaný od začiatku roka 1994 nedisponoval žiadnymi peňažnými prostriedkami na splácanie poskytnutej pôžičky. V opačnom prípade, ak by nejaké peňažné prostriedky mal, banka by tieto použila a započítala na poskytnutú pôžičku, čo však neurobila v súlade s § 384 Hospodárskeho zákonníka od začiatku roka 1994 ani premlčacia doba na uplatnenie práv banky z poskytnutej pôžičky, a teda na uplatnenie nároku banky na zaplatenie dlžnej sumy, neuplynula. Aj ak by sa teda dlh žalovaného 1/ zo zmluvy stal splatným už 30. júna 1993, najneskôr od začiatku roka 1994 by premlčacia doba na uplatnenie práva banky zo zmluvy prestala plynúť, takže by neuplynula skôr ako 29. novembra 1996. Nárok žalobcu žalovaný 1/ písomne uznal už vo svojom odpore proti platobnému rozkazu, ako aj na pojednávaní dňa 7. mája 2003. Mal za to, že žalovaný 1/ svoj dlh voči žalobcovi vo výške 5 906,13 eur s príslušenstvom, vyplývajúci z predmetnej zmluvy jednoznačne uznal v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, upravujúcimi podmienky vydania rozhodnutia pre uznanie, pričom takéto uznanie dlhu voči žalobcovi spĺňa náležitosti uznania podľa Občianskeho zákonníka. Žalobca ďalej uviedol, že v súlade so zmluvou, banka poskytla žalovanému 1/ pôžičku pri úrokovej sadzbe basic rate, zvýšenej o odchýlku - 2,5%, pričom ku dňu podpisu zmluvy bol basic rate vo výške 17%. Z uvedeného vyplýva, že banka poskytla žalovanému pôžičku pri úrokovej sadzbe 14,5%. K zmene úrokovej sadzby došlo na základe rozhodnutia banky o zmene basic rate tak, že celková výška úrokovej sadzby zvýšenej o odchýlku - 2,5% predstavovala úrokovú sadzbu vo výške 16%, čo odvodzoval najmä z výpisov z účtu, monitoringu rizikovej pohľadávky a dokladov podania žalobcu z 8. septembra 2009. Z uvedeného dôvodu sa žalobca domáha voči žalovanému zaplatenia úroku z poskytnutého úveru pri úrokovej sadzbe 16%.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [podľa § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (§ 424 C. s. p.) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), a že ide o rozsudok, proti ktorému je dovolanie prípustné, preskúmal tento rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 1/ nie je dôvodné.

21. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý upravuje postup súdu pri prejednávaní a rozhodovaní sporov. Civilným sporovým poriadkom bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Podľa čl. 2 ods. 1 základných princípov C. s. p., ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Podľa čl. 2 ods. 2 základných princípov C. s. p., právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Ustanovenie § 470 ods. 1 C. s. p. zakotvuje okamžitú aplikabilitu procesnoprávných noriem, ktorá znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona.

22. Podľa § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku, zostávajú zachované. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia ako aj čl. 2 ods. 1 a 2 základných princípov, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený, dovolací súd posudzoval prípustnosť podaného dovolania žalovaného 1/, ako aj v ňom uvedené dovolacie dôvody podľa zákona účinného v čase podania dovolania (ustanovenia § 236 a nasl. O. s. p.).

23. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno - v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je tretou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie z akýchkoľvek hľadísk (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. ICdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012). Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti, ktorá spolu s interpretačnou praxou dovolacieho súdu (tiež ústavného súdu i Európskeho súdu pre ľudské práva) sleduje zachovanie jedného zo základných princípov právneho štátu - princípu právnej istoty.

24. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. O. s. p. (I. ÚS 4/2011).

25. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

26. Občiansky súdny poriadok pripúšťal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.), ďalej proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), a napokon proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak: a)

odvolací súd vo výroku vyslovil, že dovolanie je prípustné, lebo po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného právneho významu, alebo b) ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p. (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

27. Dovolaním žalovaného 1/ je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, preto prípustnosť podaného dovolania vyplýva z ustanovenia § 238 ods. 1 O. s. p.

28. V zmysle § 241 ods. 2 O. s. p. mohlo byť dovolanie podané iba z dôvodov, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O. s. p., b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

29. Žalovaný 1/ v dovolaní namietol existenciu vady uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. namietol, že konanie je postihnuté množstvom vád, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nemá oporu v zistenom skutkovom stave a odvolací súd vo veci rozhodol bez toho, aby pre svoje závery vykonal zodpovedajúce dokazovanie.

30. K námietke žalovaného 1/, že odvolací súd chybné v záhlaví napadnutého rozsudku uviedol aj žalovanú 2/, hoci voči nej bolo konanie právoplatne zastavené, pričom ak ju považoval za stranu v spore, nekonal s ňou a odňal jej tak právo konať pred súdom, dovolací súd uvádza, že z obsahu spisu vyplýva právoplatné zamietnutie žaloby v časti proti žalovanej 2/, a to rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 1Cb/8/2000-306 zo dňa 29. 09. 2009, pričom súd žalobu v časti proti žalovanému 1/ vylúčil na samostatné konanie. Rozhodol však zároveň, že o trovách celého konania bude rozhodnuté v konaní o vylúčenej veci. Odvolací súd preto uviedol žalovanú 2/ v záhlaví svojho rozhodnutia, nakoľko sa jej týkal výrok o náhrade trov konania. Keďže súd prvej inštancie nerozhodol o jej nároku na náhradu trov konania, odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V konaní o veci samej však žalovaná 2/ už nie je stranou sporu, a preto, ak ju odvolací súd na pojednávanie o odvolaní vo veci samej nepredvolal, a ani ju neupovedomoval o úkonoch vykonaných v tomto odvolacom konaní, neodňal je možnosť konať pred súdom. Dovolací súd uvedené uvádza len na vysvetlenie, nakoľko táto námietka o odňatí možnosti konať pred súdom žalovanej 2/, žalovanému 1/ nepatrí. Patrila by len žalovanej 2/, ktorej by sa týkala, ale tá opravný prostriedok nepodala a vo veci samej ani nie je už stranou sporu.

31. Žalovaný 1/ ďalej v dovolaní uviedol dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. (aj keď ich týmto ustanovením neoznačil, ale z obsahu dovolania vyplývajú), a to, že v konaní došlo k takzvanej inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení.

32. Za „inú vadu“ (v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p. neuvedenú) sa považuje najmä porušenie ustanovení o dokazovaní, a to tým, že súd vôbec nezisťoval skutočností rozhodujúce pre posúdenie veci aj napriek tomu, že boli tvrdené a na ich preukázanie boli navrhnuté dôkazy, porušenie ustanovení o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov (napr. osoba, ktorá mala byť vypočutá ako svedok, bola vypočutá ako strana sporu, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, dôkaz listinou bol vykonaný v rozpore s § 129 O. s. p. a podobne), nevykonanie dôkazu navrhnutého stranou sporu na preukázanie rozhodujúcej skutočnosti, hoci súd následne dospel k záveru, že strana sporu neuniesla dôkazné bremeno, odklon odvolacieho súdu od skutkových záverov súdu prvej inštancie bez zopakovania dôkazov alebo doplnenia dokazovania, nespĺnenie poučovacej povinnosti, zohľadnenie skutočností, ktoré z dokazovania nevyplynuli, opomenutie rozhodných skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, ako aj porušenie pravidiel logického myslenia pri vyvodzovaní skutkových zistení z vykonaných dôkazov.

33. Z obsahu dovolania možno vyvodiť namietanie inej vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) vo vzťahu k nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozsudku, nakoľko neobsahuje vyhodnotenie dôkazov, vykonaných v rámci súdneho konania a nezaoberá sa tiež námietkou premlčania a v jej súvislosti sa nezaoberal otázkou, ako sa mal predmetný úver splácať.

34. Judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998, R 2/2016) považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia (jeho nedostatočné odôvodnenie) za „inú vadu konania“. Dovolací súd uvádza, že preskúmané rozhodnutie odvolacieho súdu má náležitosti rozhodnutia uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p. účinného ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu. Odvolací súd sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup bol v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté závery. Dostatočne vysvetlil, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Podľa názoru najvyššieho súdu dal odvolací súd odpoveď na všetky rozhodujúce argumenty pre rozhodnutie vo veci samej. Nie je úlohou súdu, aby sa zaoberal všetkými námietkami, ktoré v priebehu konania sporové strany uplatnia a dával na ne vo svojom rozhodnutí odpoveď, ale súd sa má vo svojom rozhodnutí zaoberať len skutočnosťami, ktoré sú kľúčové pre rozhodnutie vo veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 410/06). Ktoré skutočnosti sú kľúčové pre rozhodnutie vo veci určuje súd a nie sporová strana, pričom tieto skutočnosti musí v odôvodnení svojho rozhodnutia jasným spôsobom vysvetliť.

35. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé ako súd posúdil zmluvný vzťah medzi stranami sporu, resp. ako posúdil platnosť predmetnej úverovej zmluvy (a to veľmi podrobne), rovnako sa zaoberal otázkou posúdenia prejavov žalovaného 1/ v konaní pred súdom prvej inštancie na č. l. 22 a na pojednávaní dňa 07. 05. 2003, ktoré posúdil (a toto zrozumiteľne odôvodnil) ako uznanie dlhu. Výčerpávajúco odôvodnil aj právne posúdenie veci tak v časti týkajúcej sa istiny, ako aj úrokov a úrokov z omeškania a v neposlednom rade vysvetlil aj svoje stanovisko k vznesenej námietke premlčania. Možno preto konštatovať, že k inej vade spočívajúcej v nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, v danom prípade nedošlo.

36. Ďalej z obsahu dovolania možno vyvodiť namietanie inej vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) spočívajúcej v tom, že odvolací súd nevykonal dokazovanie, ani ho nedoplnil, pričom rozhodol opačne ako súd prvej inštancie. Existenciu tejto vady však dovolací súd nezistil. Zo zápisnice z pojednávania pred odvolacím súdom zo dňa 27. 01. 2015 na č. l. 371-373 vyplýva, že odvolací súd podrobne oboznámil obsah spisu a prečítal i listinné dôkazy, ktoré zobral do úvahy. Následne bol daný stranám sporu priestor na vyjadrenie svojich stanovísk a pojednávanie bolo odročené na vyhlásenie rozhodnutia na termín 19. 02. 2015. Toto pojednávanie bolo odročené a rozhodnutie bolo vyhlásené dňa 12. 03. 2015.

37. Podľa ust. § 129 ods. 1 O. s. p. listinný dôkaz sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie.

38. Z postupu odvolacieho súdu na pojednávaní dňa 27. 01. 2015 vyplýva, že odvolací súd vykonal dôkaz listinami predloženými sporovými stranami v zmysle vyššie uvedeného § 129 O. s. p. Namietaná iná vada spočívajúca v nevykonaní dokazovania, preto dovolacím súdom nebola zistená.

39. Z dôvodov uvedených v predchádzajúcich bodoch možno uzavrieť, že dovolateľom tvrdený dovolací dôvod podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. nie je daný.

40. Z obsahu dovolania ďalej možno zistiť, že žalovaný 1/ namietol nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), keď odvolací súd nesprávne uzavrel platnosť predmetnej úverovej zmluvy, existenciu uznania dlhu a výšku priznaných úrokov.

41. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

42. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. rozsah dovolacieho prieskumu je vymedzený konkrétnou argumentáciou dovolateľa, v čom podľa jeho názoru odvolací súd spornú otázku nesprávne právne posúdil a akým spôsobom ju posúdiť mal. Pri vymedzení tohto dovolacieho dôvodu nepostačuje citovanie jednotlivých zákonných ustanovení, prípadne súdnych rozhodnutí (často aj nesúvisiacich s predmetom sporu), ale je povinnosťou dovolateľa zo zákonných ustanovení, prípadne z judikatúry určiť právny záver, ktorého správnosť (nesprávnosť) v súvislosti s právnymi závermi odvolacieho súdu má preskúmať dovolací súd.

43. Základom argumentácie dovolateľa v dovolaní je nesúhlas s posúdením platnosti Zmluvy o pôžičke č. 150 uzavretej podľa § 382a Hospodárskeho zákonníka, § 341 a nasl. Obč. zákonníka odvolacím súdom. Dovolateľ zastáva názor, že v uvedenej zmluve je nesprávne označená zmluvná strana - Všeobecná úverová banka, pobočka v Bardejove, zastúpená riaditeľom Ing. Andrejom Kruškom, resp. že ňou je organizačný útvar - odštepný závod, ktorý nemá právnu subjektivitu. Ak teda odvolací súd vyhodnotil zmluvu uzavretú s týmto subjektom ako platnú, vec nesprávne právne posúdil. Podľa dovolateľa nejde o neúplné označenie zmluvnej strany, ale nesprávne označenie zmluvnej strany, keď pobočka Bardejov neuviedla správne označenie odštepného závodu (neuviedla obchodné meno podnikateľa s dodatkom, že ide o odštepný závod).

44. K tejto námietke dovolací súd uvádza, že možno súhlasiť s tvrdením, že odštepný závod nemá právnu subjektivitu, aj keď je zapísaný v obchodnom registri (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/50/2010). Podľa uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu právnická osoba, ktorá má organizačnú zložku zapísanú ako odštepný závod v obchodnom registri, sa i v spore, ktorý sa týka tohto odštepného závodu, označuje ako účastník konania uvedením obchodného mena. Právnym dôsledkom zriadenia organizačnej zložky a jej zápisu do obchodného registra je vznik oprávnenia konať v mene podnikateľa voči tretím osobám. Odštepný závod musí v obchodnom styku používať obchodné meno podnikateľa a dodatok, že sa jedná o odštepný závod, pretože napriek zápisu do obchodného registra nezískava právnu subjektivitu. K uvedenému dovolací súd uvádza, že zo zápisu v obchodnom registri vyplýva oprávnenie vedúceho organizačnej zložky robiť právne úkony, ktoré sa tejto organizačnej zložky týkajú. Nerobí ich však v mene organizačnej zložky, ale v mene subjektu, ktorého je organizačnou jednotkou (§ 13 ods. 5 Obchodného zákonníka).

45. Predmetná Zmluva o pôžičke č. 150 bola uzavretá dňa 04. 12. 1991 medzi účastníkmi tohto vzťahu označenými ako : Všeobecná úverová banka, pobočka v Bardejove, zastúpená riaditeľom Ing. Andrejom Kruškom a p. Dušanom Koščom, DUKOB, r. č. 481128/290, Partizánska 5, Bardejov. Bola uzavretá za účinnosti a podľa § 382a Hospodárskeho zákonníka a § 341 a nasl. Občianskeho zákonníka, a preto pri posudzovaní je platnosti je potrebné vychádzať z týchto v čase uzavretia zmluvy účinných právnych predpisov.

46. Podľa § 382a ods. 1 - 5 Hospodárskeho zákonníka banka poskytuje úver spravidla na základe úverovej zmluvy. Úverovou zmluvou sa banka zaväzuje poskytnúť organizácii úver na dohodnutý účel a v dohodnutom čase. Organizácia sa zaväzuje použiť poskytnutý úver na dohodnutý účel, zaplatiť úrok a úver v dohodnutom čase splatiť. V úverovej zmluve sa dohodnú podmienky úverovania, najmä rozsah poskytnutého úveru, spôsob a časový plán jeho čerpania a splácania a spravidla spôsob a formy predkladania vzájomných informácií a podkladov, zabezpečenie úveru, pravidlá úrokovania a postup pri neplnení úverovej zmluvy. Úverová zmluva vznikne dohodou o jej celom obsahu. Podrobnejší obsah zmluvy, ako aj druhy úverových zmlúv môže upraviť vykonávací predpis.

47. Podľa § 18 Hospodárskeho zákonníka organizácia je oprávnená určiť, ktoré vnútorné organizačné jednotky sa zapisujú do podnikového registra ako odštepné závody; vedúci odštepného závodu je oprávnený robiť v mene organizácie všetky právne úkony týkajúce sa odštepného závodu.

48. Podľa § 107 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka do podnikového registra sa zapisujú štátne podniky, družstevné organizácie, spoločné podniky, hospodárske zariadenia občianskych združení, drobné prevádzkarne národných výborov s právnou subjektivitou, národné výbory, ktoré prevádzkujú podnikateľskú činnosť v drobných prevádzkárňach bez právnej subjektivity, Česko-slovenské štátne dráhy, podniky zahraničného obchodu, obchodné spoločnosti a ďalšie subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon. Do podnikového registra sa zapisujú aj odštepné závody a ďalšie organizačné jednotky organizácie, o ktorých to ustanovuje osobitný predpis.

49. Podľa § 107 ods. 4 Hospodárskeho zákonníka organizácie, ktoré sa zapisujú do podnikového registra, môžu nadobúdať práva a zaväzovať sa odo dňa zápisu do podnikového registra. To neplatí pre organizácie zriadené zákonom a pre podnikateľov.

50. Podľa § 5 ods. 1, 2 Hospodárskeho zákonníka organizácie prevádzkujú svoju podnikateľskú činnosť pod svojim obchodným názvom (firmou), ktorý sa musí zreteľne líšiť od iných obchodných názvov (firiem). Do podnikového registra sa nesmie zapísať názov, ktorý by mohol uvádzať do omylu svojou zameniteľnosťou. Ak organizácia zanikne, zaniká aj právo k jej obchodnému názvu (firme). Obchodný názov (firma) musí obsahovať údaj, o akú organizačno-právnu formu, prípadne druh organizácie ide.

51. Podľa § 24f ods. 1, 2 Hospodárskeho zákonníka organizácie konajú prostredníctvom svojich štatutárnych orgánov alebo prostredníctvom svojich zástupcov. Zástupcom môže byť iná organizácia alebo fyzická osoba. Štatutárnym orgánom organizácie je pracovník alebo člen, ktorý je podľa zákona alebo podľa príslušných organizačných predpisov (napr. štatútu, stanov, organizačného poriadku) oprávnený konať v mene organizácie vo všetkých veciach. Ak je štatutárny orgán kolektívny, určujú organizačné predpisy, akým spôsobom koná navonok.

52. V čase uzavretia zmluvy bola Všeobecná úverová banka ako štátny peňažný ústav zapísaná v podnikovom registri vo vložke 364/B (verejne dostupný zoznam zapisovaných subjektov) a Všeobecná úverová banka, pobočka Bardejov bola zapísaná ako jej odštepný závod v podnikovom registri od 19. 02. 1990 do 31. 12. 1992. Ako jej vedúci bol zapísaný Ing. Andrej Kruško. Všeobecná úverová banka, pobočka Bardejov bola v zmysle § 18 Hospodárskeho zákonníka, prostredníctvom svojho vedúceho oprávnená robiť v mene Všeobecnej úverovej banky, štátneho peňažného ústavu všetky právne úkony týkajúce sa odštepného závodu. Zo skutočnosti, že v predmetnej zmluve o pôžičke (č. 150) je ako účastník zmluvy označená organizačná zložka - odštepný závod - pobočka v tom čase existujúcej organizácie - Všeobecnej úverovej banky, štátneho peňažného ústavu, v ktorej mene konal jej vedúci Ing. Kruško, nemožno dospieť k záveru, že ju uzavrela organizačná zložka vo svojom mene a nie v mene organizácie, ktorej je zložkou. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ZSR 13/2003 - rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 01. 12. 2000, sp. zn. 5Obdo/17/2000, od ktorého záverov (týkajúcich sa odštepného závodu a jeho označenia v zmluve) nie je dôvod sa odkloniť. Preto možno konštatovať, že odvolací súd posúdil platnosť uzavretia zmluvy o pôžičke správne.

53. K námietke týkajúcej sa priznaných úrokov dovolací súd poukazuje na čl. I bod 1 zmluvy o pôžičke, podľa ktorej bola dohodnutá úroková sadzba basic rate 17% zvýšenej o odchýlku - 2,5%. Odvolací súd priznal žalobcovi úrok vo výške 16% , pričom dovolací súd konštatuje, že tento úrok je v súlade s čl. I bod 1 Zmluvy o pôžičke č. 150, čl. VIII bod 2 Zmluvy o pôžičke a v súlade s úpravou úrokových sadzieb pre poskytnuté úvery odvodených od basic rate zo dňa 18. 04. 1995, a to z úrokovej sadzby 17% na úrokovú sadzbu 16% (č. l. 48 sp. zn. 1Cb/8/2000 Okresného súdu Bardejov). Povinnosť platiť úrok vyplýva z ust. § 382a ods. 1, 2 Hospodárskeho zákonníka a Zmluvy o pôžičke č. 150. Odvolací súd preto aj v tejto časti vec správne právne posúdil. Úrok z omeškania odvolací súd žalobcovi nepriznal a v tejto časti zamietavé rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

54. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd dospel k správne mu záveru, že Zmluva o pôžičke č. 150 bola uzavretá platne, správne vychádzal aj z uznávacieho prejavu žalovaného 1/ vykonaného pred súdom prvej inštancie v rozsahu uplatnenej istiny a správne posúdil aj dôvodnosť úrokov (§ 382 a ods. 1, 2 Hospodárskeho zákonníka). Z dôvodov vyššie uvedených dovolací súd uzatvára, že žalovaným 1/ namietnutá vada nesprávneho právneho posúdenia veci sa v konaní nevyskytla.

55. Vzhľadom na to, že v danom prípade nevyšla najavo existencia uplatnených dovolacích dôvodov (§ 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p.), najvyšší súd podľa ustanovenia § 448 C. s. p. dovolanie žalovaného 1/ ako nedôvodné zamietol.

56. O trovách dovolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade g ustanovením § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi dovolací súd priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. O výške náhrady trov dovolacieho konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

57. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.